

Ἐδῶ καὶ 74 χρόνια τό νησί μας εἶναι ὑποδουλωμένο στοὺς Ἄγγλους. Τὴν πλειοψηφία τοῦ ὄ λαός μας ζεῖ μιὰ ζωὴ γεμάτη φτώχεια καὶ ἐξαθλίωση. Ὅλοι οἱ παραγωγικοὶ τομεῖς τῆς χώρας μας εἶναι καθυστερημένοι. Βασινοὶ ἀγροτικοὶ παραγωγικοὶ κλάδοι καταστρέφονται λόγω τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς. Ἡ βιομηχανία μόλις κάνει τὰ πρῶτα βήματα τῆς. Τὰ μεταλλεῖα - βασιική πλουτοπαραγωγική πηγή - ἀνήκουν σέ ξένες ἐπιμεταλλευτικές ἐταιρεῖες. Ἡ διεξόδωση τοῦ ξένου ἐπιμεταλλευτικοῦ κεφαλαίου ἐνθαρρύνεται ἀπὸ τὴν ξένη κυβέρνηση. Ἡ ἀνεργία εἶναι μαζικό φαινόμενο. Τό βιωτικό καὶ ἐπιπολιτιστικό ἐπίπεδο τοῦ λαοῦ εἶναι χαμηλό. Ἡ παιδεία μας καὶ ἡ ἄλλη ἐκδήλωση τοῦ λαοῦ φιδώνεται ἀπὸ τὴν κυβερνητικὴ ἐπέμβαση. Ἀνελεύθεροι νόμοι πνίγουν ἡ ἄθε ἐλευθερία ἐκφρασης τοῦ λαοῦ. Οἱ ὑγειονομικὲς ὑπηρεσίες εἶναι μηδαμινές.

Τί σημαίνει ἡ ἀγγλικὴ κατοχὴ
γιὰ τίς γυναῖκες

Ἡ κατάσταση τῆς γυναῖκας κάτω ἀπὸ τὴν ἐγγλέζικη διακυβέρνηση εἶναι τραγική. Ἐργάτριες, ἀγρότισσες, οἰκοκυρές, ὅλες οἱ λαϊκὲς γυναῖκες μάζες, ζοῦν μέσα στὴν φτώχεια καὶ τὴν δυστυχία.

Κάπου 32.000 γυναῖκες, -δηλαδή τό 20% τῶν ἐργαζομένων, εἶναι ἐργάτριες σέ διάφορα ἐπαγγέλματα. Ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἡ γυναῖκα τοῦ λαοῦ μπαίνει στή βιοπάλη. Τό μεροκάματο τῆς μόλις φτάνει σὲ μισά τοῦ μεροκαμάτου τοῦ ἐργάτη. Ὁ ὑποσιτισμός κτυπᾷ ἀλύπητα τίς ἐργάτριες. Χειρότερη εἶναι ἡ κατάσταση μέ τὴν ἀνεργία, πού κτυπᾷ καὶ αὐτὴ ἀνελέητα τὴν γυναῖκα πού ζητᾷ νά δουλέψει γιὰ νά συντηρηθεῖ αὐτὴ, καὶ ἡ οἰκογένεια τῆς πολλές φορές.

Ἡ γυναικεῖα ἐργατικὴ δύναμη θεωρεῖται "φτηνό ἐμπόρευμα" γι' αὐτό καὶ ἡ ἀρχὴ "ἴση πληρωμὴ γιὰ ἴση δουλειά" δέν ἐφαρμόζεται. Δασκάλες καὶ ἡθοικόμες -γιὰ παράδειγμα- πού φτάνουν τίς 1.300 καὶ πού κάνουν τὴν ἴδια δουλειά μέ τὸν ἄνδρα συνάδελφο τους, πληρώνονται πολὺ λιγώτερα ἀπ' αὐτόν. Τό ἴδιο συμβαίνει καὶ σ' ὅλα τ' ἄλλα ἐπαγγέλματα.

Οἱ ἀγρότισσες μας εἶναι βουτηγμένες στὰ βᾶσανα καὶ τὰ χρέη. Σκληρὴ καθημερινὴ δουλειά, γεμάτη στερήσεις, χωρὶς ἀνέσεις καὶ χωρὶς ἀνταμοιβὴ τῶν κόπων τους. Οἱ ἐργάτριες γῆς πού φτάνουν τίς 12.000 παίρνουν μεροκάματο πού τοὺς ἐξασφαλίζει τὴν πείνα καὶ τὸν ἐξευτελισμό. Κανένας νόμος δέν προστατεύει ἕνα κατώτατο ὄριο μεροκαμάτου καὶ ὠρῶν δουλειᾶς. Οἱ ὑφάντριες καὶ κεντήτριες πού ξεπερνοῦν τίς 6.000, νυχτοξημερώνονται στὴν βούφα καὶ τό βελόνι γιὰ νά ἐξασφαλίσουν ἕνα μεροκάματο πείνας, μέ ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφὴ τῆν ὑγείας τους.

Ἡ νοικοκυρὰ βασανίζεται ἀπὸ τὴν ἀκρίβεια τῆς ζωῆς. Δέν μπορεῖ νά τὰ φέρει βόλτα. Χειρότερη εἶναι ἡ κατάσταση στὴν περίπτωση ἀνεργίας. Ἀπὸ τίς 227.000 πούναι ὁ γυναικεῖος πληθυσμός τοῦ νησιοῦ μας, κάπου 110.000 γυναῖκες μένουν στὸ σπίτι καὶ ἐξορτοῦν τὴν συντήρηση τους ἀπὸ τὸν ἄντρα: γονιούς, συζύγους, ἀδέλφια, παιδιά. Ἡ ἀναδουλειά διώχνει τ' ἀγαπημένα τους πρόσωπα στὴν ξενιτειά γιὰ "καλύτερη τύχη". Ἀπολαύσεις καὶ ἀνέσεις στὴν ζωὴ δέν ἔχουν οἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ. Οἱ συνθήκες στέγασην εἶναι κακές. Τό ηλεκτρικό ρεῦμα ἀκριβό. Τό νερό λιγοστό.

ΜΟΡΦΩΣΗ

Ἡ ἀγγραματοσύνη -περισσότερα ἀπὸ τὸν ἄλλο πληθυσμό- δέρνει τὴν γυναῖκα. Οἱ ἐπίσημοι ἀριθμοὶ τοῦ 1946 δίνουν αὐτὴ τὴν εἰκόνα:

Ἀπὸ 51 χιλ. γυναῖκες	15-24 ἐτῶν,	11 χιλ. εἶναι ἀγράμματα
" 61 χιλ.	" 25-44 "	31 χιλ. " "
" 36 χιλ.	" 45-64 "	28½ χιλ. " "
" 13 χιλ.	" 65 καὶ ἄνω	10 χιλ. " "

Δηλαδή ἀπὸ 161 χιλιάδες γυναῖκες 15-65 ἐτῶν, ἡ ἀγγραματοσύνη καλύπτει 80½ χιλιάδες, δηλαδή τὰ 50%. Αὐτά, χωρὶς νά ὑπολογίζονται οἱ μικρὲς κοπέλλες τῶν 15 καὶ κάτω πού ἀναγκάζονται νά ἐγκαταλείψουν τό δημοτικό ἀπὸ τίς πρῶτες τάξεις.

ΔΙΑΦΘΟΡΑ

Τό σωματεμπόριο κ' ή διαφθορά, είναι μεγάλη πληγή για τίς γυναῖνες κυρίως τῶν φτωχῶν στρωμάτων, παρ' ὅλο πού θεωρεῖται παράνομο. Ο ἐμφυλισμός κάτω ἀπό τήν ἐγγλέζικη κατοχή μεγαλώνει. Στήν Κύπρο μας σέ ἀριέτες ἐκατοντάδες φτάνουν τά νυχτερινά κέντρα "διασιεδάσεων" καί τά καμπαρέ. Ἀριετά μεγάλος είναι ὁ ἀριθμός τῶν γυναικῶν-θυμάτων πού ἡ κοινωνία τίς ἔταξε νά πωλοῦν τό κορμί τους γιά νά ζήσουν.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ

Γιά τήν γυναῖνα ἐπικρατεῖ πολιτικό ἀνισότητα. Ποτές ὡς τά σήμερα δέν παρεχωρήθη δικαίωμα ψήφου στίς γυναῖνες. Τό καπιταλιστικό δίκαιο τοποθετεῖ τήν γυναῖνα -σ' αὐτή τήν περίπτωση- σέ ἴση μοῖρα μέ τούς καταδίκους καί τούς τρελλούς.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΙΣΣΕΣ

Χειρότερη εἶναι ἡ κατάσταση μέσα στόν τούρκικο πληθυσμό, πού ἀποτελεῖ τό 20% τοῦ πληθυσμοῦ. Ἀπό τίς 227.000 τοῦ γυναικείου πληθυσμοῦ, οἱ 40.000 εἶναι Τούρκισσες. Ἡ ζωή τους -στήν καταπληχτική πλειοψηφία τους- εἶναι μίζερη. Τό βιωτικό κ' ἐμπολιτιστικό ἐπίπεδο τους ἀκόμη πιό χαμηλό. Οἱ 4.500 πούναι οἱ Τούρκισσες ἐργάτριες -ἀπό σύνολο 32.000 ἐργαζομένων γυναικῶν- ἀμοιβονται κι' αὐτές τό ἴδιο καί χειρότερο ἀπό τίς Ἑλληνίδες συναδέλφισσες τους. Τό ποσοστό τῆς ἀγράμματσύνης εἶναι καί δῶ μεγαλύτερο. 25.500 -ἀπό τίς 40.000- δηλαδή τά 64% εἶναι ἐντελῶς ἀγράμματες.

Μέσα σ' αὐτή τήν κυπριακή κατάσταση, πού κυβερνᾶν οἱ ξένοι, πού ἡ χώρα μας μένει καθυστερημένη καί τά λαϊκά προβλήματα ἄλυτα, πού καμμιά μέριμνα δέν ὑπάρχει γιά τό παιδί καί τήν μάνα, καί πού ἡ ἀπειλή τοῦ πολέμου γεμίζει μέ ἀγωνία καί πόνο τήν ζωή τῆς γυναῖνας, δέν μπορεῖ νά περιμένει -ἡ γυναῖνα- τήν λύση τῶν δικῶν της ξεχωριστῶν προβλημάτων.

Ἡ πείρα δείχνει πῶς ὁ ὀργανωμένος ἀγώνας, ἡ ἐνιαία ἀντίσταση καί δράση ἐναντία στό σχέδια τοῦ κατακτητῆ, εἶναι ὁ μοναδικά σωστός δρόμος γιά τήν λύση τῶν προβλημάτων τοῦ λαοῦ, καί τήν τοποθέτηση τῆς γυναῖνας σέ ἰσότημη μέ τόν ἄνδρα θέση, σέ μιᾶ Κύπρο λεύτερη, ἐνωμένη μέ τήν πατρίδα-Ἑλλάδα.

" " "

Πῶς ἐμφανίζεται τό γυναικεῖο
κίνημα

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

Μέσα σ' αὐτή τήν κατάσταση, μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος, στά 1940-1942 συστάθηκαν οἱ πρῶτες γυναικεῖες λαϊκές ὁργανώσεις. Ἡ ὀργανωτική κι' ἄλλη κινήση τῆς ἐργατικῆς τάξης στήν περίοδο 1932-1938 εἶχαν εὐεργετική ἐπίδραση πάνω στά βασανισμένα κυρίως τμήματα τοῦ γυναικείου πληθυσμοῦ. Ἐτσι, μέ τήν μαζική ἀνεργία στήν περίοδο τοῦ 1939-1940, οἱ γυναῖνες πῆραν ἀποφασιστικά μέρος στίς ἀνεργιακές κινήσεις.

Οἱ πρῶτες "Ἐνώσεις Ἐργαζομένων Γυναικῶν" συστάθηκαν στίς 5 πόλεις καί σέ 23 χωριά, μέ σύνολο μελῶν 2.395. Ἡ δράση αὐτῶν τῶν Ἐνώσεων -παρ' ὅλο πού δέν εἶχαν ἐνιαία παγύπρια καθοδήγηση- ἦταν ἀξιόλογη τόσο στίς ἐθνικές ὡς καί στίς οἰκονομικές κι' ἄλλες ἐκδηλώσεις τοῦ λαϊκοῦ κινήματος.

Στά 1943 συστάθηκαν οἱ "Ἐνώσεις Γυναικῶν Κυπρίων Ἐθελοντῶν" πού ἀγωνίστηκαν γιά τήν αὐξηση τῶν ἀπολαυῶν τῶν στρατιωτῶν καί τῶν οἰκογενειῶν τους, καθῶς -καί μέ τό τέλος τοῦ πολέμου- γιά τήν ἀποστράτευση τῶν Κυπρίων στρατιωτῶν.

....

"Ομως ή μή σωστή κατανόηση τοῦ ρόλου καί τῆς σημασίας τοῦ γυναικείου κινήματος, συνέτεινε στό ν' ἀφεθῶν νά παραλειθῶν καί τελικά νά διαλυθῶν - πλὴν τῆς Ἀμμοχώστου- οἱ πρῶτες Γυναικεῖες Οργανώσεις.

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΠΟΔΓ - ΤΟ Α' ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Στά 1948-1949 μέ καθοδήγηση καί πάλιν τοῦ Κόμματος, ἰδρύθησαν στίς 4 πόλεις - πλὴν τῆς Πάφου- οἱ "Προόδευτικῆς Ἐνώσεις Γυναικῶν" πού ἀριθμοῦσαν 600 μέλη. Στά 1950 μπῆκαν κάτω ἀπό προσωρινή ἐνιαία παγιοῦπρια καθοδήγηση. Ἀποφασιστικό βῆμα γιά τήν προώθηση τοῦ γυναικείου κινήματος ἀπέτέλεσε ή σύσταση τῆς Παγιοῦπριας Οργανώσης Δημοκρατικῶν Γυναικῶν. Στίς 10.12.1950 συστάθηκε ή ΠΟΔΓ μέ τήν ὁμόφωνη ἀπόφαση 324 ἀντιπροσώπων ἀπό τίς πόλεις καί 68 χωριά, πού πῆραν μέρος στό Α' Παγιοῦπριο Συνέδριο Γυναικῶν.

ἈΛΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

"Ομως ή ΠΟΔΓ δέν εἶναι ή μοναδική γυναικεῖα Οργανώση στήν Κύπρο. Ὑπάρχουν ἀριστερές ἄλλες γυναικεῖες ὀργανώσεις μέ μορφή Φιλοπτώχων, Θεραπευτικῶν, Συλλόγων Δεσποινίδων καί Κυριῶν κλπ. Βασική ἐπιδίωξη τους εἶναι ή ἀγαθοεργία, ή "φιλολογία" καί τά ὅμοια. Ἡ δύναμη τους παγιοῦπρια, ἂν δέν εἶναι μεγαλύτερη, εἶναι ἴδια περίπου μέ τήν ΠΟΔΓ. (Περί τά 1000 μέλη).

Οἱ φτωχές Τούρικισσες δέν εἶναι ὀργανωμένες σέ Βιπολιτιστικούς Συλλόγους. Μερικῆς ἐργάτριες ἀνήκουν στίς Συντεχνίες - ὅπως ἀνήκουν καί Ἑλληνίδες-. "Ομως οἱ γυναῖκες τῆς μικροαστικῆς τάξης - στή Λευκωσία- ἔχουν ἕνα γυναικεῖο σύλλογο μέ 80 μέλη, πού ἀποτελεῖ χαρτοπαιχτικό κέντρο.

Αὕτη εἶναι ή κατάσταση - χωρίς ν' ἀναφερόμαστε στήν ἰδεολογική ἐπιρροή τοῦ Κόμματος μας καί τῆς δεξιᾶς ἀνάμεσα στόν γυναικεῖο πληθυσμό.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ Π.Ο.Δ.Γ.

Στήν περίοδο ἀπό τῆς ἴδρυσης της καί δῶ, ή ΠΟΔΓ ἔχει νά ἐπιδείξει ἀριετή καί ἀξιόλογη δράση σέ ἀριστερούς τομεῖς.

- Ἀξιόλογη μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ή δράση τῆς ΠΟΔΓ στόν τομέα γιά τήν προάσπιση τῆς εἰρήνης. Παράλληλα μέ τήν δραστήρια συμμετοχή γυναικῶν σέ διάφορες ἐκδηλώσεις γιά προάσπιση τῆς εἰρήνης, ὅπως στίς ἀντιπολεμικῆς ἐκδηλώσεις τῆς Ἀμμοχώστου (Αύγουστος 1950), χιλιάδες ὑπογραφές - τό 50% τοῦ συνόλου δόθηκαν ἀπό γυναῖκες - κάτω ἀπό τίς ἐιόστοτε διακηρύξεις γιά προάσπιση τῆς εἰρήνης (Στρακόλμης, Βερολίνου, Π.Ε.Ε). Στίς 16.7.50 ὀργανώθηκε τό Παγιοῦπριο Συνέδριο Εἰρήνης ΠΟΔΓ-ΛΟΝ.

- Ἐπίσης ἀξιόλογη μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ή δουλειά τῆς ΠΟΔΓ γιά τήν λευτεριά τοῦ νησιοῦ μας, καί ἐνάντια στούς ἀνελεύθερους κυβερνητικούς νόμους καί διατάγματα. Ἡ δραστήρια συμμετοχή γυναικῶν, καί ή παροχή 110 χιλιάδων ὑπογραφῶν - 50% τοῦ συνόλου- στό ἐνωτικό δημοψήφισμα τῆς 15ης Γενάρη 1950, εἶναι ἀριετή ἐνδεικτικό τῶν αἰσθημάτων τῆς Κυπρίας, πού ή ἐθνική ἀξιοπρέπεια της κτυπιέται ἀπό τόν ξένο κυρίαρχο. Οἱ ἐκδηλώσεις τῆς 21ης Φεβράρη 1951 ἐνάντια στούς ἀντιδημοκρατικούς κυβερνητικούς νόμους, ή συμμετοχή στίς ἐκδηλώσεις τῆς 25ης Μαρτίου καί 28ης Οκτωβρίου, εἶναι καί αὐτό ἐνδεικτικό τῆς διακαῶς ἐπιθυμίας τῆς Κυπρίας νά ζήσει λευτερή.

- Οἱ ἐκδηλώσεις ἀλληλεγγύης πρὸς τόν ἐλληνικό ἐργαζόμενο λαό, ὅπως ή ἐκδήλωση γιά τήν σωτηρία τοῦ Ν. Μπελογιάννη, καί ή ἐκδήλωση ἀμέσως μετά τήν ἐπιτέλεση του, ὡς καί ή ὀργάνωση τῆς ἐνίσχυσης τῶν Ἑλλήνων Πολιτικῶν Κρατουμένων, εἶναι χαρακτηριστικό τοῦ σωστοῦ προσανατολισμοῦ τῆς ΠΟΔΓ.

....

- Αξιοπρόσεχτη είναι κι η συμμετοχή της γυναίκας στις εκδηλώσεις του λαϊκού κινήματος για τα γενικά οικονομικά προβλήματα, όπως η συμμετοχή στην Παγκύπρια Οικονομική Συνδιάσκεψη της 14ης τ' Οκτώβρη 1951, της 3ης Δεκεμβρίου 1952 για τα προβλήματα της εργαζόμενης νεολαίας και άλλες εκδηλώσεις.

Ο ιμπεριαλισμός όμως δεν κάνει διάκριση στην γυναίκα όταν πρόκειται να προσπίσει τα συμφέροντά του. Γι' αυτό και πολλές γυναίκες παρουσιάστηκαν για την δράση τους στα δικαστήρια και καταδικάστηκαν σε πρόστιμα ή και φυλάιση. Αξιολόγη ήταν η αγωνιστική κινητοποίηση των γυναικών άπεργων Αμιάντου, κι ακόμη πιο αξιοπρόσεκτη η όλη δράση των γυναικών, άπεργων και μή, της μεταλλευτικής περιοχής της ΚΜΕ στα 1948. Στην περίπτωση της άπεργίας των κυβερνητικών νοσοκόμων () στάληκε η πρώτη γυναίκα φυλακή 9 μηνών για την συντεχνιακή της δράση.

Στην περίοδο του 1952, είχαμε τη δεύτερη, μαζικότερη αυτή τη φορά, φυλάιση γυναικών. Η στελέχη και μέλη της ΠΟΔΓ στάληκαν στη φυλακή από 7 μέρες ίσαμε 5 μήνες (διαδήλωση διαμαρτυρίας για την εκτέλεση του Ν. Μπελογιάννη).

- Είναι επίσης αξιοπρόσεχτο το ενδιαφέρον που επιδείχτηκε από την ΠΟΔΓ για την προστασία του παιδιού, και η άποστολή αντιπροσώπου στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη Προστασίας του Παιδιού (Βιέννη: Μάης 1952).

- Παράλληλα μ' αυτό ή από το 1950 οργάνωση από την ΠΟΔΓ του γιορτασμού της 8ης του Μάρτη - παγκόσμιας μέρας για τα δικαιώματα της γυναίκας και της 1ης Ιουνίου - παγκόσμιας μέρας για τα δικαιώματα του παιδιού - με την κινητοποίηση ορισμένων χιλιάδων γυναικών και παιδιών, συνετέλεσε στο να γίνουν αυτές οι επέτειες σε κάποιο βαθμό γνωστές και στην Κύπρο.

- Η έπαφή με το παγκόσμιο γυναικείο κίνημα δυνάμωσε. (Διημεροεργαφία, άποστολή αντιπροσώπου στο Συνέδριο Γυναικών Ισραήλ, Παγκόσμιο Συνέδριο Ειρήνης, Παγκόσμια Συνδιάσκεψη Προστασίας του Παιδιού).

- Εκτιμώντας από 600 μέλη, που είχαν στα 1949 οι 5 Ενώσεις Γυναικών στις πόλεις, και με βάση τις αποφάσεις του 1' Παγκυπρίου Συνεδρίου Γυναικών, ξαπλώθηκε η ΠΟΔΓ και σε 6 $\frac{1}{2}$ χωριά. (Στα τέλη Ιουλίου 1951 έφτασε η ΠΟΔΓ να έχει 509 μέλη στις πόλεις και 1053 μέλη σε 63 χωριά.)

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Όμως η ΠΟΔΓ, και σ' επέκταση το γυναικείο κίνημα, παρουσιάζει -παρά την θετική δουλειά που έγινε- έλλειψεις κι αδυναμίες.

- Δεν κατορθώθηκε να πιαστούν, να εμφανιστούν και να προωθηθούν τα βασικά προβλήματα που ιδιαίτερα ενδιαφέρουν κι απασχολούν τα διάφορα στρώματα των γυναικών. Απ' αυτή την αδυναμία προκύπτει και το γεγονός ότι η ΠΟΔΓ δεν εκτιμήθηκε και δεν επεβλήθηκε όσο πρέπει στη συνείδηση των γυναικών και του λαού γενικότερα.

- Από αδυναμίες στα καθοδηγητικά πόστα της ΠΟΔΓ -σε συνδυασμό με τις πιο πάνω διαπιστώσεις- ή Οργάνωση παρέμεινε στενή, σκεταριστική -χωρίς πλατειά έπιρροή. Η οργανωμένη δύναμη της ΠΟΔΓ δεν ξεπερνά σήμερα τα 509 μέλη στις πόλεις και 650 σε 28 μόνο χωριά. Ακόμη δεν υπάρχει στην Οργάνωση ούτε μια γυναίκα από τις μειονότητες. Το γεγονός ότι την τελευταία καιρό διαλύθηκαν 36 τοπικές ομάδες γυναικών σε χωριά με 400 και πλέον μέλη, καθώς επίσης και το γεγονός ότι μειώθηκαν τα μέλη στις πόλεις της Λεμεσού και Λάρνακος, ενώ στη Λευκωσία καμμιά βελτίωση δεν σημειώθηκε και μόνο το Βαρώσι αύξησε τα μέλη του, είναι χαρακτηριστικό των αδυναμιών της Οργάνωσης.

- Από έλλειψη επαρκούς αριθμού στελεχών, καταρτισμένων για τα προβλήματα του γυναικείου πληθυσμού του νησιού μας δεν ξάπλωσε η Οργάνωση παντού, σε τόπους δουλειάς, σε συνοικίες, σε χωριά.

- Ακόμη πρέπει να προσεχτεί το γεγονός πως από την ως τότε δουλειά δεν έγινε κατορθωτό να προωθηθούν καινούργια στελέχη, για αυτό και η Οργάνωση δυσκολεύεται στην όλη δουλειά της.

Οι οργανωμένες γυναίκες, και τα γυναικεία κομματ. μέλη άδωμη, δεν καταπιάνονται με σοβαρά ζητήματα, δεν πιάνουν τις ανάγκες της Οργάνωσης, μά ασχολούνται με έπαισιώδη/μικροζητήματα. Δεν στέκουν καλά οι οργανώσεις στις πόλεις, δεν επιθεωρούνται συστηματικά οι οργανώσεις στην ύπαιθρο, δεν λειτουργούν συστηματικά οι οργανισμοί της ΠΟΔΓ, δεν έχει τα αναγκαία οικονομικά μέσα, και δεν πέτυχε να δώσει ουσιαστικά/χειροπιαστά άφελή στα μέλη της.

-Πρέπει άδωμη να τονιστεί η άδυναμία που παρουσιάζεται στον τομέα της διαπαιδαγώγησης-διαφώτισης των μελών της ΠΟΔΓ και γενικότερα της γυναικείας στον τόπο μας. Η δημοσίευση κατάλληλου για τις γυναίκες ύλικού, ύστερεί. Διαλέξεις σπάνια οργανώνονται. Τα μορφωτικά μαθήματα που δόθηκαν στα μέλη της Οργάνωσης είναι δυσκολονόητα, κουραστικά για τις γυναίκες, δεν προκαλούν ενδιαφέρο ή καλύτερα άπωθούν. Η έκδοση της περιοδικού της "ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ" δεν έδίδεται συστηματικά.

Είναι φανερό πως η κατάσταση δεν μπορεί να ικανοποιητεί. Παρ' όλα αυτά όμως, πρέπει να τονιστεί πως η έπιρροή του Κόμματος μέσα στον γυναικείο πληθυσμό είναι άναμφισβήτητα μεγαλύτερη τόσο στις πόλεις όσο και στα χωριά. Αυτό τ' άπόδειξε η δραστήρια συμμετοχή της γυναικείας στις διάφορες κινητοποιήσεις που κάλεσε το Κόμμα, καθώς κι ο ρόλος η δράση των γυναικών -έστω κι αν δεν είχαν φήφο- στις διάφορες έπιλογές κινητοποιήσεις του κινήματος.

ΑΙΤΙΕΣ ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ

Για την καθυστέρηση κ' άποχώρηση που έχουμε σήμερα στο γυναικείο κίνημα, τις αίτιες μπορούμε να τις συνοφίσουμεσ' άκόλουθα:

Πρώτο: Η καθυστέρηση μας στην κομματική δουλειά στις γυναίκες άφείλεται βασικά σε οργανωτικές άδυναμίες του κόμματος. Τόσο το Κομματ. γραφείο για την καθοδήγηση του γυναικείου κινήματος, όσο και τ' άλλα κομματ. σώματα -Ε.Ε., Κ.Ο., κλπ- δεν έπελήφθηκαν των προβλημάτων που άπασχολούν τις γυναίκες. Γιατί αν δεν πετύχαμε να μπάσουμε την γυναίκα στους άγώνες της εργατικής τάξης ή άλλων παραγωγικών στρωμάτων για λύση οικονομικών κυρίως προβλημάτων, αν άκόμα δεν πετύχαμε να μπάσουμε την γυναίκα στην πάλη για τα δικιά της ιδιαίτερα προβλήματα -πρῶμα που είναι τόσο άπαραίτητο- αυτό άφείλεται βασικά σε οργανωτικές, δικές μας άδυναμίες.

Δεύτερο. Οι κομματικές μας οργανώσεις δεν καταλαβαίνουν σωστά την σημασία του γυναικείου κινήματος. Δεν έννοιωσαν ότι η κομματική δουλειά στις γυναίκες είναι δουλειά όλου του κόμματος και όχι μόνο των γυναικών μελών του κόμματος.

Πάνω σ' αυτό ο σ. Στάλιν μάς διδάσκει:

"Ούτε ένα μεγάλο κίνημα των καταπιεζομένων δεν έγινε στην Ιστορία της άνθρωπότητας χωρίς τή συμμετοχή των εργαζομένων γυναικών. Οι εργαζόμενες γυναίκες, οι περισσότεροι καταπιεζόμενες άπ' όλους τους καταπιεζομένους ποτές δέ μπορούσαν να μείνουν και δεν έμειναν παράμερα άπ' τό μεγάλο δρόμο του άπελευθερωτικού κινήματος. Τό άπελευθερωτικό κίνημα των σιλάβων, όπως είναι γνωστό, άνάδειξε ένατοντάδες και χιλιάδες μεγαλομάρτυρες ήρωίδες. Στις γραμμές των μαχητών για την άπελευθέρωση των δουλοπαροίκων βρίσκονται δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενες γυναίκες. Δεν είναι έπιληπτικό ότι τό έπαναστατικό κίνημα άπ' όλα τα έπελευθερωτικά κινήματα των καταπιεζομένων, τράβηξε κάτω άπ' τή σημαία του τα ένατομμύρια των εργαζομένων γυναικών.

.....

"Οι εργαζόμενες γυναίκες, οι εργάτριες και αγρότισσες αποτε-
 λούν τή μεγάλη εφεδρεία τής εργατικής τάξης. Αυτή ή εφεδρεία
 αντιπροσωπεύει καλά-καλά τό μισό πληθυσμό. Θάνατι ή γυναικεία εφε-
 δρεία υπέρ τής εργατικής τάξης ή ενάντια της, απ' αυτό εξαρτάται
 ή τύχη τοῦ προλεταριακοῦ κινήματος, ή νίκη ή ή ήττα τής προλετα-
 ριακῆς επανάστασης, ή νίκη ή ή ήττα τής προλεταριακῆς ἐξουσίας.
 Γι' αυτό τό πρώτο καθήκον τοῦ προλεταριάτου καί τοῦ πρωτοπόρου
 ἀποσπάματος του, τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, εἶναι νά διεξάγει
 ἀποφασιστική πάλη γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν γυναικῶν, εργατριῶν
 καί ἀγροτισσῶν, απ' τήν ἐπιρροή τής μπουρζουαζίας, γιά τήν πολιτική
 μόρφωση καί ὀργάνωση τῶν εργατριῶν καί ἀγροτισσῶν κατω ἀπ' τή ση-
 μαία τοῦ προλεταριάτου.

.....

"Μά οἱ εργαζόμενες γυναίκες δέν ἀποτελοῦν μόνο εφεδρεία.
 Αὐτές μποροῦν καί πρέπει νά γίνουν, μέ τή σωστή πολιτική τής ἐρ-
 γατικῆς τάξης -πραγματικός στρατός τής εργατικῆς τάξης, πού δρᾷ
 ἐνάντια στήν μπουρζουαζία. Νά σφυρηλατήσουμε απ' τή γυναικεία ἐργα-
 τική εφεδρεία τή στρατιά τῶν εργατριῶν καί ἀγροτισσῶν πού θά δρᾷ
 χέρι μέ χέρι μέ τή μεγάλη στρατιά τοῦ προλεταριάτου- σ' αὐτό βρί-
 σκεται τό δεύτερο ἀποφασιστικό καθήκον τής εργατικῆς τάξης....."

(Στάλιν, "Απαντα. Ρωσική ἔκδοση, τομ.7, σ.48-49).

Τρίτο: Οἱ ἄνδρες μέλη τοῦ κόμματος, δέν φαίρνονται πάντα κομμα-
 τικά στίς γυναίκες τους. Τίς ὑποτιμοῦν, δέν τίς βοηθοῦν τόσο στήν πο-
 λιτική διάπλαση τους, ὅσο καί στήν οἰκογενειακή τους ζωή. Δέν εἶναι
 λίγες οἱ περιπτώσεις πού κομματικοί φίλοι δέν θέλουν ν' ἀφήσουν τήν
 γυναίκα τους "νά ἐκτίθεται" ή καί δέν "τολμοῦν" νά τῆς μιλήσουν γιά
 τίς ἔγνοιες τους, γιά τούς ἀγῶνες καί τά προβλήματα τοῦ περιβάλλοντος
 των. Ἀγνοεῖται ή ἀρχή πού τοποθετεῖ ὁ σ. Λένιν πῶς: "Νίκη γιά τόν
 σοσιαλισμό εἶναι ἀδύνατη, ἐφ' ὅσον τό ἥμισυ τῆς ἀνθρωπότητας, ή ἐργα-
 ζόμενη γυναίκα παραμένει σιγάβα στό νοικοκυριό καί τόν ἄνδρα της".

Τέταρτο: Πλάι στήν ὑποτίμηση πού ὁ ἄνδρας δείχνει γιά τήν ση-
 μασία τοῦ γυναικεῖου κινήματος, τά γυναικεῖα στελέχη μας παρουσιάζουν
 τήν τάση νά ὑποτιμοῦν τίς ἱκανότητες τους, θέτοντας τόν ἑαυτό τους σέ
 κατώτερη μοῖρα ἀπό τόν ἄνδρα. Δέν λέμε, βέβαια, πῶς πρέπει νά ὑπερτι-
 μοῦν τίς δυνάμεις τους. Ὅμως αὐτή ή ὑποτίμηση ἀπό τόν ἴδιο τόν ἑαυτό
 τους ἐπιφέρει καί τό ὅλο κίνημα, καί ὀδηγεῖ στήν ὑποχώρηση ἀντί στήν
 πρόοδο.

Συνδεδεμένο μέ τά πύ πάνω εἶναι καί ή κομματική δύναμη μας
 σέ γυναίκες. Η κατάσταση πού μάς δίνουν τά στοιχεία δείχνουν τήν ἀκό-
 λουθη εἰκόνα: Στήν I.I2.1951 εἶχαμε 21 κομματ. μέλη καί 52 δόκιμα.
 Σήμερα ἔχουμε 70 κομματ. μέλη καί 23 δόκιμα.

Η κατάσταση αὐτή δέν εἶναι ἱκανοποιητική. 70 γυναίκες στό
 κόμμα δέν εἶναι παρά τό 5% τῆς κομματικῆς μας δυνάμεις. Κ' εἶναι γνωστό
 πῶς ἐλάχιστες κομματ. ομάδες ἔδωσαν κάποια ἐκτίμηση στόν γυναικεῖο πα-
 ράγοντα καί προχώρησαν στήν στρατολογία μελῶν μέσα ἀπό τίς γυναίκες.
 Γυναίκες σέ κομματικά πόστα ἐλάχιστες ἔχουμε.

ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΠΕΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ

"Ὅμως αὐτή ή κατάσταση πρέπει ν' ἀλλάξει. Γι' αὐτό μιᾶ ή ἀπό-
 φασή τοῦ 2^{ου} Συνεδρίου τοῦ ΑΚΕΛ:-

"Νά δοθεῖ ἐξαιρετική σημασία ἀπό τό κόμμα μας στίς γυναίκες.
 Νά κτυπηθεῖ ἀποφασιστικά κάθε ὑποτίμηση πού ἐπιπαρατεῖ γιά τόν ῥόλο
 τῶν γυναικῶν. Νά διαπαιδαγωγηθοῦν τά στελέχη καί τά μέλη τοῦ Κόμ-
 ματος γιά τόν σοβαρό ῥόλο τῆς γυναίκας στούς πολύπλευρους ἀγῶνες
 πού διεξάγει ὁ λαός μας γιά εἰρήνη, λευτεριά κ' ἐπιβίωση. Τό Κόμμα
 μας νά καταπιαστεῖ προπαντός μέ τά εἰδικά προβλήματα πού ἀντιμε-
 τωπίζει ή γυναίκα, νά ἀνακινήσει καί νά προωθήσει αὐτά τά προβλή-
 ματα τῆς ἐργάτριας, τῆς ἀγροτισσας, ὅλων τῶν εργαζομένων γυναικῶν".

....

Πρώτο: Τό κύριο καθήκιο μας σήμερα, στον τομέα των γυναικών, είναι η δουλειά για την δημιουργία μιας πλατειάς πατριωτικής οργάνωσης. Σκοπός της πρέπει να είναι: Να παλαίψει για τό φως και την ειρήνη. Για την προστασία του παιδιού και της μάνας. Για τὰ δικαιώματα της γυναίκας. Για την εθνική λευτεριά του νησιού μας.

"Μέλη της η Οργάνωση θά θεωρεί κάθε πατριώτισσα που παίρνει θέση στον αγώνα του λαού. Κι' αυτήν που παλεύει στην πρώτη γραμμή, κι' αυτήν που δίνει μόνο στο δέμα του φυλακισμένου, και την ομάδα που περιθάλλει πὸ ὄρφανό της γειτονιάς, και τίς γυναῖκες που ζητᾶνε νερό στο συνοικισμό τους. Κάθε γυναῖκα που δίνει ἢ που θέλει νά δώσει και την πιο παραμισηρή προσφορά στο λαϊκό κίνημα. Ἀπ' την καλή δουλειά και την ικανότητα μας θά ἐξαρτηθεῖ τό μέγλωμα της συμβολῆς κάθε πατριώτισσας. Ο κίνδυνος βρίσκεται στον περιορισμό και τό στενέμα της Οργάνωσης και ὄχι στο πλάτεμα της. Χρειάζεται νά ξεχάσουμε τί μᾶς χώριζε χτές και νά δοῦμε τί μᾶς ἐνώνει σήμερα μπροστά στον κοινό ἐχθρό....."

".... Ἡ ὀργάνωση αὐτή θάχει τή βάση της παντοῦ, στον κάθε τόπο δουλειᾶς, στη γειτονιά και στο χωριό, στο ἐργοστάσιο και στην ἐπιχείρηση, στο γραφεῖο και τό δημόσιο κατάστημα, στην πολυκατοικία και στην καλύβα, στη συνοικία και στο συνοικισμό, στο νοῦ και την καρδιά κάθε πατριώτισσας".

"Ἐτσι ξεκαθαρίζει τό ζήτημα ἡ ἀπόφαση τοῦ ΚΚΕ "Για την νομοματική δουλειά στις γυναῖκες" της 27.1.1952.

Αὐτό θά τό πετύχουμε ἂν πιαστοῦμε ἀπό τὰ προβλήματα που ἀπασχολοῦν ἰδιαίτερα την γυναῖκα. Ἐἰν' ἀλήθεια πὸς ὅσο πιο πολύ μαστίζει τό σπῆτι του λαοῦ ἢ πείνα ἢ ἐξαθλίωση, ὅσο τὰ λαϊκά προβλήματα μένουν ἄλυτα, ὅσο τὰ ἰδιαίτερα για την γυναῖκα προβλήματα οὔτε κἂν ἀγγίζονται ἀπό την ξένη κυβέρνηση, τόσο και πιο πολλές γυναῖκες βλέπουν πὸς ὁ μόνος δρόμος ἀντιμετώπισης τους είναι ἡ πάλη. Σήμερα μπαίνει ἐπιταχτικὸ καθήκιο νά ἐνωθοῦν και νά δράσουν μαζί ὅλες οἱ γυναῖκες για τὰ βασικά προβλήματα του λαοῦ, μᾶ περισσότερο για τὰ ξεχωριστά ζητήματα που ἐνδιαφέρουν την γυναῖκα, ὅπως:

-Για τὸν καθορισμό ἑνὸς λογικοῦ κατωτάρου ὀρίου μεροκαμάτου, για τίς ἐργάτριες, που ὑφίστανται την πιο βαρειά ἐκμετάλλευση κ' ἐξευτελισμό.

-Για τὸν καθορισμό της ἀρχῆς "ἴση πληρωμή για ἴση δουλειά". Νά σταματήσει ἡ ἀδίκη τούτη κ' ἐκμεταλλευτική τακτική σέ βάρος των εργαζομένων γυναικών.

-Για καλύτερες συνθήκες στέγασης στις πόλεις και τὰ χωριά, και για ὑγιεινές συνθήκες διαβίωσης, φτηνὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα και νερό.

-Για ἐξασφάλιση τιμῶν και ἀγορῶν για τὰ προϊόντα της ἀγρότισσας για νά μπορέσει νά ζήσει και ξεβουλιάξει ἀπὸ τὰ χρέη.

-Για προστασία της νέας που ρίχνεται στην βιοπάλη, κ' ἐκμεταλλεύονται την δουλειά της τόσο ἄγρια.

-Για προστασία της μάνας και τοῦ παιδιοῦ, με την ἴδρυση καταλήλων ἰδρυμάτων.

-Για ἴσες δυνατότητες μόρφωσης για κάθε παιδί.

-Για πλατειές κοινωνικές ἀσφαλίσεις κ' ἐπιδόματα.

Νά πὸς παρουσιάζονται μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ προβλήματα:

I. Ἡ πάλη για την προστασία τοῦ παιδιοῦ - για την γυναῖκα κυρίως την μάνα, ἔχει ἐξαιρετική σημασία. Τό παιδί που δέν ἀπολαμβάνει καμμιάς μέριμνας στον τόπο μας, που δέν ἐπιμεῖται ἀπὸ την καπιταλιστική κοινωνία, μένει ἐπιτεθειμένο νά φθίνει, νά χάνεται. Παιδιοὶ σταθμοί, βρεφοκομεία, ὄρφανοτροφεία κλπ. ἀπὸ τοὺς ξένους καταχτητές θεωροῦνται περιττά για τό νησί μας. Ἀπροστάτευτο, ἀμόρφωτο, μένει τό χωριατόπαιδο. Ἡ ἀρρώστεια τό παραμονεύει. Τό δράμα τοῦ ὀρφανοῦ, τοῦ ἀπροστάτευτου, ζητᾶ ἐπιταχτικὰ ἀπ' ὅλες τίς ἀγωνίστριες, ἀπ' ὅλες τίς μάνας και τίς γυναῖκες γενικά, ν' ἀρχίσουν την πάλη για την προστασία του. Τό παιδί ζητᾶ ευκαιρίες για σχολική κ' ἐπαγγελματική ἐκπαίδευση.

....

Μέ πρωτοβουλία τῶν γυναικῶν νά κινητοποιηθοῦν σ' αὐτό τόν ἀγῶνα, γιά τήν ἐξασφάλιση τῶν δικαιωμάτων τοῦ παιδιοῦ, ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων καί τῆς ἐπιστήμης. Τόν ἀγῶνα τοῦτο μπορούμε καί πρέπει νά τόν πλατύνουμε σ' ὅλα τά στρώματα τῶν γυναικῶν, μή παραλείποντας τίς γυναῖκες ἀπό τίς μειονότητες.

2. Ἡ δουλειά μας μέσα στίς νέες πρέπει νά συγκεντρώνει τήν φροντίδα καί τήν ἐγνοια κάθε ἀγωνίστριας. Οἱ νέες κοπέλλες πού μπαίνουν στήν ζωή γεμάτες ἐλπίδες κα' ἐνθουσιασμούς, ἀπαγορεύονται ἀπό τήν σιληρή πάλη γιά τή ζωή. Ἄγρια ἐκμετάλλευση δοκιμάζει τό φτωχοκόριτσο. Κίνδυνος διαφθορᾶς τό παραμονεύουν. Τά κορίτσια στά χωριά μένουν ἀμόρφωτα. Οἱ μαθήτριες - πού ξεκινοῦν καί αὐτές μέ τά δικιά τους ὄνειρα - θλιβονται σάν ἀναγκαστοῦν νά διακόψουν τήν φοίτησή τους, γιὰτί ὁ φτωχός γονιός δέν μπορεῖ νά πληρώσει τά δίδαχτρα πούναί ἀρκετά φηλά. Τό δράμα τῆς ἀνεργίας περιμένει τήν φοιτήτρια πού κατόρθωσε νά τελειώσει τό σχολεῖο.

Βασικό καθήκιο κάθε ἀγωνίστριας εἶναι ἡ διαφώτιση, ἡ βοήθεια τῶν κοριτσιῶν. Εἰδική μέριμνα γιά τήν μαθητική νεολαία πού μένει ἐπιθεμένη στήν διαστρεβλωτική δουλειά τῶν λογῆς-λογῆς ἀντιδραστικῶν καθηγητῶν καί "κατηχητῶν". Γιατί πρέπει νά παραδεχτοῦμε πῶς ἡ ἐπίρροή μας στήν μαθητική νεολαία εἶναι μέγρη, ἀνεύθετα μέ τήν ἐπίρροή τῆς δεξιᾶς.

Υποχρέωση μας, νά δείξουμε τόν σωστό δρόμο στή νέα νά μπεῖ στήν πάλη γιά τή ζωή, νά δώσει ὅλη τήν ἐνεργητικότητά της γιά τήν πρόοδο καί τό ξεσιλάβωμα τοῦ νησιοῦ μας, γιά τήν ἐξασφάλιση τῶν δικαιωμάτων τῆς νέας γενιᾶς.

3. Στήν πάλη γιά τήν ἐθνική λευτεριά τοῦ νησιοῦ μας, πρέπει ν' ἀνεβάζουμε τό ἐθνικό αἶσθημα τῆς γυναῖκας, τήν ἐθνική της ἀξιοπρέπεια πού κτυπιέται ἀπό τόν ξένο κατακτητή. Σ' αὐτό τόν ἀγῶνα πρέπει νά βροῦμε τρόπο νά προσανατολισοῦμε τήν γυναῖκα στή σωστή λύση τοῦ ἐθνικοῦ λαοῦ, μακριά ἀπό παραχωρήσεις καί παζαρέματα σέ ξένους. Σέ τούτο τόν ἀγῶνα, ἡ γυναῖκα, πού νοιώθει πιά πολύ τήν ἀνάγκη τῆς συμφιλίωσης, νά χρησιμοποιηθεῖ σωστά γιά νά βοηθήσει στήν πραγματοποίηση τοῦ ἐνιαίου ἀπελευθερωτικοῦ μετώπου πάλης.

4. Ἡ πάλη γιά τήν εἰρήνη, πού εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἐπιθυμία τῆς γυναῖκας, πρέπει νά βρεῖται στό κέντρο τῆς προσοχῆς αὐτῆς τῆς πλατείας πατριωτικῆς ὁργάνωσης, χρησιμοποιώντας διάφορες μορφές καί ἐκδηλώσεις.

Ἀναπτύσσοντας πρωτοβουλία, πιάνοντας σωστά αὐτά τά βασικά προβλήματα πού ἀπασχολοῦν τήν γυναῖκα στήν πάλη καί τό χωριό, ἀνεξάρτητα ἀπό πολιτική ἢ θρησκευτική πεποίθηση, ἐξασφαλίζονται οἱ δυνατότητες γιά τό στήσιμο αὐτῆς τῆς πλατείας πατριωτικῆς γυναικείας ὁργάνωσης.

Κεῖνο πού δέν πρέπει νά ξεχνοῦμε κάθε φορά, εἶναι ὁ σωστός τρόπος κινητοποίησης τῆς Τουρκίσσας, πούναί πιά καθυστερημένη, ζεῖ μέσα σέ ἐπιδράσεις ἀντιδραστικῆς καί ἡ δική μας ἐπίρροή οὐσιαστικά ἐλλεῖπει. Νά βροῦμε τόν τρόπο νά τῆς μιλήσουμε γιά τά βάσανα της, γιά τό παιδί της, γιά τίς αἰτίες πού τήν κρατοῦν σέ τέτοια ἄθλια κατάσταση, γιά τόν κίνδυνον τοῦ πολέμου καί τίς συνέπειες του, καί μπαζώντας τήν στήν ἀγῶνα, θά τήν κάνουμε - μέ τόν καιρό - ν' ἀντιληφθεῖ πῶς μόνο μέ τήν ἐθνική λευτεριά τοῦ νησιοῦ μας εἶναι δυνατό νά ζήσει ὀλοκληρῶς ὁ λαός - Ἕλληνες καί Τούρκοι - εὐτυχισμένος.

Ἀιόμη πρέπει νά προσεχτεῖ καί τοῦτο: Γιατί τήν ἐνιαία ἐκδήλωση καί πάλη ὅλων τῶν γυναικῶν δυνάμεων χρειάζεται νά ξεκινοῦμε κάθε φορά ἀπό κείνο τό ζήτημα πού ἐνδιαφέρει τίς γυναῖκες. Στόν ἀγῶνα γιά τήν λύση, κάθε φορά, κείνου τοῦ προβλήματος πού συγκινεῖ τήν γυναῖκα, δέν μπορεῖ παρά νά προσχωρήσει καί ἡ γυναῖκα τοῦ ἀριστεροῦ καί τοῦ δεξιῦ, καί τοῦ ἀδιάφορου - ὁργανωμένες καί ἀνοργάνωτες. Ἡ ὁργάνωση πρέπει νά χρησιμοποιεῖ ὅλες τίς δυνατότητες της γιά νά πετυχαίνει τή λύση καί τῶν πιά μικρῶν ζητημάτων. Μέσα σέ τέτοιο κλίμα, ἡ ἐπιτυχία θάναί σίγουρη.

Δεύτερο: Ένας άλλος τομέας δράσης είναι η δουλειά μας μέσα σε μαζικούς συλλόγους και γυναικείες οργανώσεις.

Πολλές γυναίκες είναι οργανωμένες είτε σε συντεχνίες, είτε σε άλλους φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς, θρησκευτικούς και άλλους συλλόγους. Η μάζα των μελών αυτών των οργανώσεων προέρχεται από τα στρώματα των γυναικών του λαού: νοικοκυρές, γυναίκες μικροεπαγγελματιών, υπαλλήλων κλπ. Αυτές τις γυναίκες δεν μπορεί παρά να τις συγυνούν όρισμένα κοινά για τις γυναίκες ζητήματα (τό παιδί, τα δικαιώματα της γυναίκας κλπ). Αν εμείς δουλέψουμε στα μέλη αυτών των Οργανώσεων θα πετύχουμε να κινήσουμε αυτούς τους Συλλόγους.

Γιατί πρέπει να λεχθεί, πώς αυτού του τύπου οί σύλλογοι γυναικών, έχουν την έπιρροή τους κι ανάμεσα στα μικροαστικά στρώματα, μά κι ανάμεσα σ' ένα κύκλο φτωχών γυναικών του λαού, κι αυτό λόγω της φιλανθρωπικής τους δράσης. Κι ακόμη πρέπει, έδω να τονιστεί πώς η επίδραση της δεξιάς σ' αυτούς τους συλλόγους είναι μεγάλη. Πιο μεγάλη είναι η επίδραση της "ιδεολογίας" των εκπροσώπων της εκκλησίας, που από άμβω-νος διδάσκειται.

Η δουλειά μας στους μαζικούς τούτους συλλόγους είναι σοβαρό καθήκον. Γιατί σκοπός μας είναι να δουλέψουμε στα μέλη τους και να μπάζουμε τους τέτοιους συλλόγους στην πάλη.

Με κάποια προοπτική, να μην αποκλείσουμε να δημιουργήσουμε και μεϊς παρόμοιου τύπου Συλλόγους γυναικών.

- Οί δασκάλες που παίζουν σημαντικό ρόλο στην σωστή διαπαιδαγώγηση του παιδιού, πρέπει να ναι στο κέντρο της προσοχής μας. Εϊδική δουλειά για την ιδεολογική κατάρτιση των διδασκαλισσών πρέπει να γίνεται από μέρος μας. Έτσι μόνο οί δασκάλες θα παίζουν επάξια τόν ρόλο τους δίπλα στον λαό.

" " "

Όλα αυτά για να πάνε μπροστά, πρέπει να γίνει κατανοητό πώς παράλληλα με την δραστήρια δουλειά των γυναικείων κομματιών στελεχών, χρειάζεται να κτυπηθεί η υποτίμηση που τό Κόμμα επέδειξε για την δουλειά στις γυναίκες. Κάθε κομματικό σύντροφος ν' αντιληφθεί πώς αποτελεί -ή υποτίμηση- χοντροκομμένη διαστρέυωση της κομματικής γραμμής κι έλλειψη πίστης στην δύναμη του γυναικείου κινήματος. Τά λόγια του σ. Στάλιν πώς "η γυναίκα είναι μεγάλη δημιουργική δύναμη" να καθοδηγούν στην δουλειά του κάθε κομματ. σύντροφο.

Γι' αυτό και στον τομέα της κομματικής δουλειάς μπαίνουν τά παρακάτω:

- Θαρραλέα να χρησιμοποιήσει τό Κόμμα τά γυναικεία κομματικά στελέχη. Νά τά βοηθήσει να αναδαχτούν, ν' αναπτύξουν την πρωτοβουλία και τις ικανότητες τους. Νά τους δώσει ευθύνες κι εμπιστοσύνη. Περισσότερες γυναίκες να τραβηχτούν σε καθοδηγητική δουλειά, π.χ. στα γραφεία των κομματ. ομάδων. Μαζί μ' αυτό, να κάμουμε τέτοιες διευκολύνσεις στα γυναικεία στελέχη μας, για να βοηθήσουμε με κάθε τρόπο την προώθηση περισσότερων γυναικών στην κομματ. δουλειά. (σύντομες συνεδριάσεις σε κατάλληλες ώρες κλπ). Κάθε υποτίμηση στο ζήτημα της χρησιμοποίησης, εκάδειξης και προώθησης γυναικών είναι ζημιά για τό κίνημα.

"Χρειάζονται σήμερα στο κόμμα μας στελέχη γυναικεία, τολμηρά και πρωτόβουλα, που να μη διστάζουν ν' αναλάβουν ευθύνες. Πού να δουλεύουν με σιγουριά, αυτοπεποίθηση κι εμπιστοσύνη στις δυνάμεις τους. Ν' αντιμτωπίζουν ψύχραιμα κι άποφασιστικά τις δυσκολίες και τά εμπόδια. Στελέχη που να εφαρμόζουν άυστηρά τους κανόνες της μπολσεβίικης συνωμοτικότητας και της επαναστατικής επαγρύπνησης. Πού να κτυπάνε άδιάλλαχτα κάθε φλυαρία, τσαπατσουλιά κι επιπολαιότητα. Πού να κρατάνε άνοιχτά τά μάτια και να περιφρουρούν άγρυπνα τό κόμμα άπ' τους κρυφούς και φανερούς έχθρούς του. Στελέχη κατατοπισμένα και καταρτισμένα, που να σιέφτονται και να μελετάνε τά

....

προβλήματα του κόμματος. Νά δέχονται κομματικά την κριτική, νά βλέπουν σωστά, αυτοκριτικά την δουλειά τους, και νά διορθώνουν εγχείρα τ' λάθη τους. Στελέχη που νάχουν τάξη, νοικοκυριό και σύστημα στη δουλειά τους. Στελέχη μ' απεριόριστη πίστη στο κόμμα, μέ παλληκαριά κι' αὐθυψία. Σεμνά, στοργικά κι' αγαπητά στο λαό, μέ λίγα λόγια και πολλά έργα. Στελέχη μέ κομματική αδιαλλαξία, μέ ήθος και αξιοπρέπεια. Στελέχη, στενά-αδιάφορα δεμένα μέ τίς μάζες, αγαπητά στις μάζες, ήγέτες και καθοδηγητές τῶν μαζῶν σ' όλους τούς αγῶνες του" (Απόφαση του ΚΚΕ "Γιά τήν κομματική δουλειά στις γυναῖκες" τῆς 27.Ι.1952).

-Καινούργια κομματικά μέλη πρέπει νά στρατολογηθοῦν μέσα ἀπό τίς γυναῖκες, που νά διακρίνονται στόν αγῶνα γιά τ' αὐτά προβλήματα κλπ. "Όλες οἱ Κ.Ο. νά βάλουν προοπτική πρὸς τήν κατεύθυνση τῆς στρατολογίας κομματ.μελῶν ἀπό τίς γυναῖκες. Στήν ὑπαιθρο, καθῆκο τῶν Κ.Ο. ἀμεσα συνδεμένο τό πιό πάνω, εἶναι νά βοηθήσουν στό στήσιμο ὀργάνωσης γυναικῶν στό χωριό τους ἀνάλογα μέ τίς συνθήκες και τ' προβλήματα τοῦ χωριοῦ. Ἄκόμα, οἱ Κ.Ο. πρέπει νά θεωροῦν τή γυναικεία δουλειά σάν δική τους δουλειά, σάν ἀναπόσπαστο κομμάτι τῆς ὅλης κομματ.δουλειᾶς. Περισσότερη στοργή και κατανόηση νά ἐπιδειχθεῖ γιά τ' αὐτά γυναικεῖα κομματ. μέλη.

-Εἰδικό μορφωτικό πρόγραμμα γιά τίς γυναῖκες εἶναι ἀναγκαῖο. Νά χωριστοῦν σέ "κατηγορίες" και ν' ἀκολουθήσουν τό ἀνάλογο γι' αὐτές ὑλικό. Σ' αὐτή τήν προσπάθεια νά μή ξεχάσουμε τίς ἀγράμματες γυναῖκες, κι' ἀκόμη τίς Τούρισσες, γιά τίς ὁποῖες θά χρειαστεῖ εἰδικό ὑλικό κι' ἀνάλογη φροντίδα. Πολλές κομματ.γυναῖκες νά περάσουν ἀπό κομμ.σχολή.

-Στά γυναικεῖα στελέχη μας νά δυναμώσουμε τήν αὐτοπεποίθηση τους και νά τ' ἀνάλαμε νά δουλεύουν. Νά παρακολουθοῦμε ἀδιάκοπα τήν πορεία τῆς κομματικῆς τους δουλειᾶς και νά τ' ἀναλαμε στήν ἀνάπτυξη τους. Νά τ' ἀνάλαμε ν' αγαπήσουν τήν κολλετιβιστική δουλειά. Νάχουμε σωστή γνώμη γιά τίς ἰκανότητες και τίς ἀδυναμίες τους. Νάμαστε αὐστηροί μέ και στοργικοί μέ τ' αὐτά γυναικεῖα στελέχη.

-Τ' αὐτά κομματ.στελέχη και μέλη νά ἐκτιμήσουν τήν σημασία τ' αὐτοῦ γυναικεῖου κινήματος και νά δουλέψουν δραστήρια στήν ἐκτέλεση τῶν καθόντων που προκύπτουν γιά τήν κομματική δουλειά στις γυναῖκες.

-Στήν ὅλη προσπάθεια, σοβαρό ρόλο πρέπει νά διαδραματίσει και τό περιοδικό τῆς ΠΟΔΓ "Γυναῖκα τῆς Κύπρου", που πρέπει ν' ἀποτελεῖ τόν συνδετικό κρίκο τῆς γυναικῆς μέ τήν ὀργάνωση της, νά τίς διαπαιδαγωγεῖ ἀγωνιστικά, νά τίς βοηθᾷ στήν δουλειά τους. Πλατύ δίχτυ συνεργατῶν νάχει παντοῦ τό περιοδικό. Ἡ διάθεση του και τό διάβασμα του νά ὀργανώνεται και νά ἐλέγχεται.

Τό Κεντρικό Γραφεῖο Γυναικῶν (Κομματικό) νά συγκροτηθεῖ και λειτουργήσει συστηματικά γιά νάναί σέ θέση νά δίνει τήν βοήθεια του στούς τομεῖς που χρειάζονται τέτοια.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΜΕ ἈΜΕΣΑ

-Ο καθοδηγητικός πυρήνας τῆς ΠΟΔΓ νά δυναμώσει. Νά δοῦμε τό ζήτημα τῆς σύστασης και λειτουργίας τῆς Κ.Γραμματείας.

-Μετά τό Β' Συνέδριο νά δοῦμε ζήτημα ἐκμίσθωσης κατάλληλου γυναικεῖου στελέχους.

-Στό μεταξύ νά πραγματοποιηθοῦν Ἐπαρχ.Συσιέψεις ὅλων τῶν κομματικῶν γυναικῶν, γιά συζήτηση τῆς εἰσήγησης. Ἡ εἰσήγηση μαζί μέ τίς ἀπόψεις των νά τεθοῦν σέ μιά παγιούπια σύσκεψη κομματ.γυναικῶν - που θάχουν ἐκλεγεί ἀπό τίς ἐπαρχ.συσιέψεις- ἡ δέ εἰσήγηση ὀλοκληρωμένη μέ τίς ἀπόψεις τῆς παγι.σύσκεψης νά τεθοῦν γιά τελική συζήτηση κι' ἀπόφαση στό Π.Γ.

-Ἡ ἀπόφαση τοῦ Π.Γ. ν' ἀναλυθεῖ στό κομματ.σύνολο γιά ἐκτέλεση.

-Μέ βάση αὐτή τήν Πολιτική Απόφαση γιά τό γυναικεῖο, νά προγραμματιστεῖ ἡ δουλειά μέ στόχο νά συγκροτηθεῖ ἕνα πλατύ, ἐνιαῖο - ὅσο μπορεῖ- Συνέδριο Γυναικῶν μέσα στόν Ιούνιο τοῦ 1953.

/Τό ἔγγραφο τοῦτο εἶναι ἐγκριμένο
ἀπό τήν Κ.Γραμματεία ΑΚΕΛ/